

DE ONDERWIJSVISITATIE
VERKORTE PROCEDURE
Toegepaste Informatica

Een onderzoek naar de kwaliteit van de professioneel gerichte bachelor
Toegepaste Informatica aan de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen

www.vluhr.be Brussel - mei 2014

vluhr

**DE ONDERWIJSVISITATIE - VERKORTE PROCEDURE
TOEGEPASTE INFORMATICA**

Een gedrukte versie van dit rapport kan tegen betaling bekomen worden bij de Cel Kwaliteitszorg.

Ravensteingalerij 27
1000 Brussel
T +32 (0)2 792 55 00
F +32(0)2 211 41 99

Het rapport is elektronisch beschikbaar op www.vluhr.be/kwaliteitszorg

Wettelijk depot: D/2014/12.784/17

DEEL 1	ALGEMEEN DEEL	5
1.1	Inleiding	7
1.2	Verkorte procedure	8
1.3	Samenstelling	8
1.4	Werkwijze	9
DEEL 2	OPLEIDINGSRAPPORT	11
	BIJLAGEN	37
Bijlage 1	Curriculum vitae	38
Bijlage 2	Bezoekschema	39

DEEL 1

Algemeen deel

De onderwijsvisitatie - verkorte procedure Toegepaste Informatica

1.1 Inleiding

In het voorjaar van 2009 heeft de visitatiecommissie Toegepaste informatica in opdracht van de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA), de betrokken opleidingen gevisiteerd. Dit initiatief kaderde in de werkzaamheden van de VLHORA op het vlak van de externe kwaliteitszorg, waarmee de Vlaamse hogescholen gevolg geven aan de decretale verplichtingen terzake.

De bevindingen, conclusies en aanbevelingen van de visitatiecommissie werden vastgelegd in het visitatierapport "Een onderzoek naar de kwaliteit van de professioneel gerichte bacheloropleiding Toegepaste informatica en de professioneel gerichte bacheloropleiding Informaticamanagement en multimedia aan de Vlaamse hogescholen", dat werd gepubliceerd op 22 maart 2011.

De betrokken opleidingen hebben vervolgens een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO). De professioneel gerichte bacheloropleiding Toegepaste informatica aan de Artesis Hogeschool Antwerpen (nu Artesis Plantijn Hogeschool) kreeg een negatief accreditatiebesluit van de NVAO. Conform het decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen vroeg de Artesis Hogeschool Antwerpen daarop voor de opleiding een tijdelijke erkenning aan. Die werd haar door de Vlaamse regering verleend voor een periode van twee jaar, dat wil zeggen tot 30 september 2014.

1.2 Verkorte procedure

De decreetgever voorziet dat de accreditatie van een opleiding na het verlopen van een tijdelijke erkenning plaatsvindt via een verkorte procedure. Een nieuwe externe beoordeling (m.i.v. een gepubliceerd rapport) dient te worden uitgevoerd. Op basis daarvan neemt de NVAO een besluit dat zij publiceert in een accreditatierapport.

Onderhavig rapport bevat de resultaten van de externe beoordeling van de professioneel gerichte bacheloropleiding aan de Artesis Hogeschool Antwerpen (nu Artesis Plantijn Hogeschool). De beoordeling werd uitgevoerd door een visitatiecommissie, samengesteld uit onafhankelijke experts (*cf. infra*) en gecoördineerd door de VLUHR. De beoordeling van de opleiding heeft, zoals decretaal bepaald, alleen betrekking op die elementen op basis waarvan de vorige accreditatie-aanvraag negatief werd beoordeeld:

- **Onderwerp 1 Doelstellingen van de opleiding**
 - Facet 1.1 Niveau en oriëntatie van de professioneel gerichte bachelor
 - Facet 1.2 Domeinspecifieke eisen
- **Onderwerp 2 Programma**
 - Facet 2.2 Eisen professionele gerichtheid van het programma
 - Facet 2.7 Beoordeling en toetsing
- **Onderwerp 5 Interne kwaliteitszorg**
 - Facet 5.1 Evaluatie resultaten
 - Facet 5.2 Maatregelen tot verbetering
- **Onderwerp 6 Resultaten**
 - Facet 6.1 Gerealiseerd niveau

1.3 Samenstelling visitatiecommissie

Voor deze 'verkorte' visitatie werd een nieuwe visitatiecommissie samengesteld waaronder één commissielid uit de oorspronkelijke visitatie, namelijk de heer Dirk Leemans. De commissie voor de verkorte procedure werd op 15 november 2013 door de VLUHR ingesteld, na positief advies van de NVAO, d.d. 14 oktober 2013. De commissie was als volgt samengesteld:

De commissie voor de opleiding Toegepaste Informatica aan de Artesis Plantijn Hogeschool:

Voorzitter en domeindeskundige:	Kris Deroo
Onderwijsdeskundige:	Martin Valcke
Domeindeskundige:	Jan Verelst
Domeindeskundige:	Dirk Leemans
Student:	Tom Trogh

Mevrouw Evelien Vandenhoute, stafmedewerker Kwaliteitszorg verbonden aan de Cel Kwaliteitszorg van de VLUHR, trad op als projectbegeleider en secretaris.

Voor korte curricula vitae van de commissieleden wordt verwezen naar bijlage 1.

1.4 Werkwijze

Ter voorbereiding van de verkorte visitatie heeft de betrokken opleiding een zelfevaluatierapport opgesteld waarin de opnieuw te beoordelen onderwerpen werden besproken. Het zelfevaluatierapport werd op 30 oktober 2013 aan de Cel Kwaliteitszorg van de VLUHR overgemaakt, die het op haar beurt aan de commissieleden bezorgde. De visitatiecommissie kreeg aldus de gelegenheid deze informatie zorgvuldig te bestuderen en het bezoek grondig voor te bereiden.

Het bezoek van de visitatiecommissie vond plaats op 9 december 2013. Tijdens het bezoek heeft de visitatiecommissie gesprekken gevoerd met de opleidingsverantwoordelijken, studenten, werkveld, alumni, en onderwijzend personeel. Het bezoekschema is toegevoegd als bijlage 2.

Als laatste stap in het proces heeft de commissie, conform het visitatieprotocol "Handleiding visitaties VLIR/VLHORA, Brussel, september 2008", haar bevindingen en conclusies omtrent de te beoordelen onderwerpen in voorliggend rapport vastgelegd. De opleiding werd hierbij in de gelegenheid gesteld om op het concept van het rapport te reageren.

DEEL 2

Opleidingsrapport:
Toegepaste Informatica

ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL de professioneel gerichte bacheloropleiding in de Toegepaste Informatica

ALGEMENE TOELICHTING BIJ DE PROFESSIONEEL GERICHTE BACHELOROPLEIDING IN DE TOEGEPASTE INFORMATICA AAN DE ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL

De professioneel gerichte bacheloropleiding Toegepaste Informatica wordt aangeboden aan de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen (AP Hogeschool). Deze hogeschool is door een fusie ontstaan uit de Artesis hogeschool en de Plantijn hogeschool. Deze fusie heeft zich op 1 oktober 2013 voltrokken.

De AP Hogeschool maakt, samen met de Hogere Zeevaartschool Antwerpen, de Karel-de-Grote hogeschool Antwerpen en de Universiteit Antwerpen, deel uit van de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen (AUHA).

De opleiding maakte voorheen deel uit van het departement Bedrijfskunde, Lerarenopleiding en Sociaal werk van de Artesis Hogeschool. In de nieuwe structuur van AP, ressorteert de opleiding onder het departement Management en communicatie, samen met de andere professioneel gerichte opleidingen uit het studiegebied Handelswetenschappen en Bedrijfskunde (Bedrijfsmanagement, Office management, Hotelmanagement, Communicatiemanagement en Journalistiek). Hieruit volgt dat de opleiding ook van de vroegere campus verhuist naar de moderne campus Meistraat in Antwerpen; deze verhuis zal in het academiejaar 2014-2015 volledig afgerond zijn.

De opleiding wordt geleid door een opleidingshoofd. In de opleiding zijn een aantal organen actief, zoals de opleidingsstaf, de opleidingsraad en de werkveldcommissie.

De opleiding bachelor in de Toegepaste Informatica van de toenmalige Artesis Hogeschool Antwerpen heeft een tijdelijke erkenning gekregen tot einde academiejaar 2013-2014 na een negatief accreditatiebesluit in november 2011. De opleiding is in het academiejaar 2010-2011 gestart met een grote curriculumwijziging en een grondige vernieuwing van de eindcompetenties en leerdoelen. Dit heeft als gevolg dat op het moment van de hervisitatie, het vernieuwde programma was geïmplementeerd tot in de tweede trajectschijf. Het programma van de derde trajectschijf is op papier uitgewerkt, maar nog niet in voege. In academiejaar 2014-2015 worden de eerste studenten van het volledig vernieuwde programma afgeleverd. Wel werd de afstudeeropdracht, het Final Project, al tijdens academiejaar 2012-2013 ingevoerd in functie van de vernieuwde eindcompetenties en leerdoelen. Studenten werden hiervoor voorbereid door middel van specifiek georganiseerde sessies.

In het academiejaar 2012-2013 volgden 116 aantal studenten de opleiding Toegepaste Informatica aan de AP Hogeschool. Hiervan waren 73 studenten ingeschreven in de eerste trajectschijf.

ONDERWERP 1 DOELSTELLINGEN VAN DE OPLEIDING

Facet1 Niveau en oriëntatie van de professioneel gerichte bachelor

Beoordelingscriteria:

De opleidingsdoelstellingen zijn er op gericht de student te brengen tot:

- het beheersen van algemene competenties als denk- en redeneervaardigheid, het verwerven en verwerken van informatie, het vermogen tot kritische reflectie en projectmatig werken, creativiteit, het kunnen uitvoeren van eenvoudige leidinggevende taken, het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken en een ingesteldheid tot levenslang leren;
- het beheersen van algemene beroepsgerichte competenties als teamgericht kunnen werken, oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingstrategieën, en het besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk;
- het beheersen van beroepsspecifieke competenties op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar.

Het oordeel van de visitatiecommissie: **goed**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Sinds de vorige visitatie, heeft de opleiding een duidelijke vernieuwing nagestreefd en geïmplementeerd, en dit zowel op het vlak van het verwerven van de competenties als het programma. De opleiding heeft de keuze gemaakt haar beroepsspecifieke eindcompetenties volledig te vernieuwen en te selecteren vanuit het European e-Competence Framework v2.0 (European e-CF). Dit kader, dat werd opgesteld door een brede vertegenwoordiging van de Europese IT-industrie, volgt de chronologische workflow en de verschillende fases van een informaticaproject. De opleiding heeft – terecht – enkel die competenties overgenomen die in een bacheloropleiding kunnen worden bereikt.

De beroepsspecifieke eindcompetenties van de opleiding bestaan uit vijf grote clusters, onderverdeeld in subcompetenties. Ook deze subcompetenties stemmen overeen met de e-Competences uit het European e-CF. De vijf clusters van competenties waaraan een afgestudeerde Toegepaste Informaticus moet voldoen zijn:

A. Plan: Ontwerpt een informaticasysteem en houdt daarbij rekening met maatschappelijke, juridische, economische, technische en organisatorische omgevingsfactoren.

B. Build: Bouwt een nieuw systeem door software te ontwikkelen, te evalueren door testen/te evalueren/te testen, te documenteren, te installeren en te integreren in een bestaande omgeving.

C. Run: Optimaliseert de werking van een systeem door ondersteuning van gebruikers, procesbegeleiding bij verandering, opvolging van dienstverlening en beheer van fouten.

D. Enable: Ondersteunt de ingebruikname van een nieuw systeem door faciliterende activiteiten als het beheer van gegevens en kennis, de toepassing van de commerciële cyclus (offerte – bestelling – contract) en de organisatie en het geven van opleidingen.

E. Manage: Beheert informaticaprojecten door projectopvolging, risicobeheer, sturing van veranderingsprocessen en communicatie met verschillende belanghebbenden.

De commissie is van mening dat de keuze voor een internationaal raamwerk vernieuwend is. Bovendien kon de commissie vaststellen dat de eindcompetenties die de opleiding heeft geselecteerd, doorheen de meeste aspecten van de opleiding geïntegreerd zijn. De commissie moedigt de opleiding aan vol te houden in het verder vertalen van deze eindcompetenties naar alle opleidingsonderdelen. Hiervoor moet de opleiding de continuïteit verzekeren en moet de instelling de resources garanderen die de verdere implementatie van dit raamwerk binnen de opleiding onderbouwen.

De opleiding heeft een competentiematrix opgesteld, waarbij de competenties vertaald worden in onder andere leerdoelen, niveaus, toetsingskaders, opleidingsonderdelen. Ook dit vindt de commissie een beloftevol gegeven (zie verder facet 2.7).

De visie van de opleiding, die verbonden is met bovenvermelde eindcompetenties, was voor de commissie, vooral na verdere gesprekken met de betrokken actoren, helder. De opleiding koos voor een duidelijke combinatie van beleidsmatige aspecten en de informatica-invalshoek. De verschuiving van de focus ligt onmiskenbaar in een shift van de vrij eenzijdige technische specialisatie die tijdens het vorige visitatiebezoek werd opgemerkt, naar business informatics. In de toekomst zullen afgestudeerden dus niet langer enkel in staat zijn om software te ontwikkelen en te implementeren, maar “kijken zij breder dan enkel naar hun computer”. Ze ontwikkelen tijdens hun opleiding ook de nodige ‘soft skills’ om te communiceren met de toekomstige stakeholders en hebben de nodige basiskennis over bedrijfsprocessen, om die kennis weer mee te nemen bij de software ontwikkeling. Tijdens het visitatiebezoek vernam de commissie deze visie van alle stakeholders, en dit in een consistent verhaal. Studenten met wie de commissie in gesprek ging, gaven zelfs aan te kiezen voor deze opleiding aan de AP Hogeschool, net omwille van het e-CF raamwerk dat de opleiding als basis heeft gehanteerd en de nieuwe focus op business informatics. De integratie tussen de focus op informatica en die op de bedrijfswereld die de opleiding nastreeft, is voor hen een belangrijke factor binnen hun studiekeuze geweest.

Ook het werkveld deelt deze mening, zo vernam de commissie tijdens het visitatiebezoek. De commissie is bijgevolg van mening dat de opleiding zich met de keuze voor haar nieuwe competentieprofiel sterk gericht heeft op een duidelijke vraag in de markt en mede daardoor een sterke professionele oriëntatie vertoont. De beroepsspecifieke competenties van de opleiding, zijn volgens de commissie geformuleerd op niveau 6 van de Vlaamse Kwalificatiestructuur. Verder voldoet de opleiding eveneens aan de algemene en algemene beroepsgerichte competenties van het Structuurdecreet (2003), de Dublin-descriptoren en de descriptoren van de Vlaamse Kwalificatiestructuur, door de opleiding samen de generieke competenties genoemd. De commissie waardeert dat de opleiding gekozen heeft voor een tweedimensionaal competentieprofiel, waarbij naast de blik vanuit de beroepsspecifieke competenties, ook aandacht gaat naar deze generieke competenties. Deze zijn namelijk:

F. Professionalism: Handelt strategisch met visie, onderneemt met inzicht in de omgeving en handelt klantgericht. Denkt analytisch, conceptueel en creatief en heeft de attitude om levenslang te leren.

G. Interpersonal skills: Communiceert met belanghebbenden en partijen op mondelinge en schriftelijke wijze, ook in een internationale situatie, ter bevordering van relaties. Toont leiderschap en werkt efficiënt in team.

Ook deze generieke competenties zijn onderverdeeld in subcompetenties. De opleiding heeft bovendien, door het gebruik van de hierboven vermelde competentiematrix, zicht op hoe intensief zij inzet op de generieke competenties, wat de commissie kan waarderen.

Aanbevelingen ter verbetering:

- Vertaal verder alle eindcompetenties in haalbare doelen voor de verschillende opleidingsonderdelen, zeker ook voor het derde jaar.
- Expliciteer verder de visie zodat die voor alle actoren en zeker voor studenten en het werkveld snel bevat kan worden.

Facet 1.2 Domeinspecifieke eisen

Beoordelingscriteria:

- De doelstellingen van de opleiding (uitgedrukt in eindkwalificaties van de student) sluiten aan bij de eisen die door (buitenlandse) vakgenoten en het relevante beroepenveld gesteld worden aan een opleiding in het betreffende domein (vakgebied/discipline en/of beroepspraktijk of kunstpraktijk). Ze zijn, ingeval van gereglementeerde beroepen, in overeenstemming met de reglementering of regelgeving ter zake.
- Voor professioneel gerichte bacheloropleidingen zijn de eindkwalificaties getoetst bij het relevante beroepenveld.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Aangezien er voor toegepaste informatica geen decretaal bepaald beroepsprofiel bestaat, is de opleiding te rade gegaan bij het werkveld, dat haar noden en wensen kon aangeven. Hierbij zijn ook de vakorganisaties Agoria en VDAB betrokken geweest, wat volgens de commissie een pluspunt is. Verder heeft de opleiding zich ook willen profileren ten opzichte van binnenlandse en buitenlandse gelijkaardige opleidingen. Zo heeft de opleiding zich gebaseerd op de competenties en de programma's van de andere opleidingen Toegepaste informatica in Vlaanderen, maar heeft zij een specifieke invalshoek gekozen, met name specifieke klemtonen op business management, business processen en het Final Project dat 30 studiepunten in het totale programma betreft. De commissie kan bevestigen dat de opleiding gezocht heeft naar een unieke invalshoek, en ze zich daarmee heeft gepositioneerd in het Vlaamse onderwijslandschap.

De opleiding heeft volgens de commissie geïnvesteerd in benchmarking, zowel nationaal als internationaal. Voor haar internationale benchmarking, betrok zij vijf buitenlandse opleidingen in Duitsland, Nederland, Turkije, Finland en Schotland. Hieruit bleek dat de opleiding aan de AP Hogeschool toch nog steeds haar onderscheid blijft behouden op vlak van programmeer- en business gerichte eindcompetenties. De commissie vraagt de opleiding om de internationale benchmark verder uit te blijven bouwen.

De commissie waardeert dat het werkveld betrokken is geweest bij het opstellen van de beroepsgerichte eindcompetenties van de opleiding. Anderzijds stelt de commissie vast dat dit werkveld niet representatief is voor heel het werkveld. Zij adviseert dan ook een meer gedifferentieerd werkveld. Bij de navraag in het werkveld, bleek dat er een duidelijke nood was aan afgestudeerden toegepaste informatica die kunnen beantwoorden aan de eisen van de eindgebruikers, én die een degelijke communicatie kunnen voeren met die eindgebruikers. De vertegenwoordigers van het werkveld die de commissie sprak, beaamden dat de opleiding beantwoordt aan een nood die het werkveld voelde. Voor de fusie tot de AP Hogeschool, was er binnen de Artesis hogeschool een resonantieraad met vertegenwoordigers van het werkveld actief die zich mee heeft gebogen over het opstellen van het nieuwe competentiemodel; dit in een viertal bijeenkomsten tussen mei 2011 en februari 2013. Dit zal verder gezet worden binnen de AP Hogeschool in de werkveldcommissie (zie ook facet 5.1), die bestaat uit een achttal personen en alumni uit het werkveld en die minimaal jaarlijks zal vergaderen. De commissie meent dat de opleiding inderdaad recurrent verder de doelstellingen en het programma moet blijven aftoetsen in het werkveld. Bovendien moet de opleiding volgens de commissie de samenstelling van de werkveldcommissie bewaken en mag zij frequenter samengeroepen worden. Het gewicht van de werkveldcommissie mag overigens nog verzwaard worden volgens de commissie.

Zoals eerder vermeld, stelde de commissie vast dat de competenties en de visie van de opleiding geïmplementeerd zijn doorheen de meeste aspecten van opleiding en gekend zijn door alle stakeholders. In de studie- en ECTS-fiches, krijgen studenten zicht op de eindcompetenties van de opleiding en wat er van hen bij het afstuderen verwacht wordt. Verder komen alle stakeholders in contact met de einddoelen door het Final Project. De studenten worden daarbij door de opleiding, in samenspraak met het werkveld, beoordeeld op alle eindcompetenties. De competenties zijn met andere woorden ook de beoordelingscriteria van het Final Project. De vertegenwoordigers van het werkveld gaven ook aan dat zij vaak informeel overleg plegen met de opleiding over de eindcompetenties, wanneer de eindwerkbegeleiders van de opleiding bij de stageplaatsen en -mentoren de studenten bezoeken. Ook de docenten van de opleiding waren, zoals de commissie vaststelde, op de hoogte van de verwachte eindkwalificaties van de studenten. Op basis van de vernieuwing bij de competenties, hebben zij immers zowel de lesinhouden als de toetsen aangepast. De competentiematrix wordt daarbij door het opleidingshoofd en het docententeam als werkinstrument gebruikt. De commissie waardeert het dat daarbij leerdoelen zijn geformuleerd op verschillende niveaus uit de taxonomie van Bloom. Deze niveaubepaling garandeert volgens de commissie dat de hogere niveaus in de taxonomie van Bloom worden bereikt, en dat de opleiding er dus voor kan zorgen dat de studenten meer professioneel zijn toegerust. De niveaus die in de opleiding bereikt moeten worden zijn niveau 1 (kennis en inzicht), niveau 2 (analyse en toepassing in een instrumentele context) en tenslotte niveau 3 (creatie en evaluatie, integratie van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes in een complexe context). Het spreekt voor zich dat de opbouw van de niveaus doorheen de opleiding geleidelijk gebeurt. Tegen het einde van de opleiding, worden de studenten verondersteld de meeste competenties te kunnen toepassen op het derde niveau.

Aanbevelingen ter verbetering:

- Blijf verder frequent de eindcompetenties aftoetsen bij een breder en gedifferentieerder werkveld.
- Bouw de internationale benchmark verder uit.
- Bewaak de samenstelling van de werkveldcommissie en garandeer dat zij frequenter samengeroepen wordt. Overweeg om het gewicht van de werkveldcommissie te verzwaren.

Oordeel over onderwerp 1, doelstellingen van de opleiding: [voldoende](#)

Op basis van de oordelen over:

facet 1.1	niveau en oriëntatie	goed
facet 1.2	domeinspecifieke eisen	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp **voldoende** generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

ONDERWERP 2 PROGRAMMA

Fact 2.1 Relatie tussen doelstellingen en inhoud van het programma

Beoordelingscriteria:

- Het programma is een adequate concretisering van de eindkwalificaties van de opleiding qua niveau, oriëntatie en domeinspecifieke eisen.
- De eindkwalificaties zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.
- De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de geformuleerde eindkwalificaties te bereiken.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende (2009)**

Facet 2.2 Eisen professionele gerichtheid van het programma

Beoordelingscriteria:

- Kennisontwikkeling door studenten vindt plaats via vakliteratuur, aan de beroeps- of kunstpraktijk ontleend studiemateriaal en via interactie met de beroepspraktijk, de kunstpraktijk en/of (toegepast) onderzoek.
- Het programma heeft aantoonbare verbanden met actuele ontwikkelingen in het vakgebied/de discipline.
- Het programma waarborgt de ontwikkeling van beroeps- of artistieke vaardigheden en heeft aantoonbare verbanden met de actuele beroepspraktijk.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De opleiding wil de nadruk leggen op praktijkgericht onderwijs, zodat studenten bij afstuderen onmiddellijk inzetbaar zijn. Het hernieuwde programma van de opleiding bestaat uit vier leerlijnen, met name drie verticale leerlijnen (opleidingsonderdelen in verband met Applicatieontwerp en Ontwikkeling (50% van het programma), IT en Business Management (30%) en Algemene IT-kennis (20%) en een vierde, geïntegreerde leerlijn Projecten die doorheen alle opleidingsonderdelen loopt. Geen van deze leerlijnen zijn louter theoretisch; de studenten komen van bij de start in aanraking met praktische toepassingen. De commissie vroeg echter zich tijdens het visitatiebezoek af waarom er niet gekozen werd voor leerlijnen die eerder overeenstemmen met de grote lijnen van de competentiematrix. Volgens de opleiding kwamen de huidige leerlijnen tot stand op basis van alle eindcompetenties waarover een afgestudeerde dient te beschikken. Het is echter niet zo dat een bepaalde eindcompetentie slechts in één leerlijn terechtkomt. De keuze van de drie verticale leerlijnen sluiten ook aan bij de drie categorieën van vaardigheden die de Europese Commissie in het e-skills forum heeft gedefinieerd. Door een overzichtelijke voorstelling van het programma door de opleidingsonderdelen op te delen in logische groepen, kan de opleiding het programma inzichtelijk communiceren naar potentiële studenten op SID-ins (studie-informatiebeurzen) en infomomenten. Ook de competenties van het personeel kunnen, afhankelijk van de leerlijn, bepaald worden. De leerlijnen zijn volgens de opleiding werkinstrumenten om bepaalde processen te ondersteunen. De commissie is niet helemaal overtuigd van deze keuze en vraagt de opleiding verder na te denken over het formuleren en uitwerken van de leerlijnen.

De studenten lopen twee jaar eenzelfde gemeenschappelijk programma, met uitzondering van een keuzepakket van zes studiepunten (onder andere in samenwerking met de opleiding Bedrijfsmanagement). De grootste differentiatie en keuzemogelijkheden in het programma worden in de laatste trajectschijf ingevoerd. Belangrijk is om aan te geven dat het vernieuwde programma nu haar tweede academiejaar is ingegaan. Dit wil zeggen dat de studenten van de derde trajectschijf nog het oude programma volgen, met uitzondering van het Final Project (inclusief de nieuwe competenties) dat nu al voor de derdejaarsstudenten van toepassing is. Hiervoor werd een migratietraject opgesteld.

Wanneer het vernieuwde programma in de derde trajectschijf van volgend academiejaar loopt, zal aan de studenten een pakket van algemene vakken worden aangeboden, samen met keuzevakken per afstudeeroptie en het Final project. De opleiding opteert voor drie afstudeeropties, namelijk business informatics, internationale business informatics en entrepreneurship in business informatics. De meerwaarde van deze afstudeeropties, en de verwarring met de decretaal bepaalde term 'afstudeerrichting', was voor de commissie onduidelijk. Zo was bijvoorbeeld het (inhoudelijke) onderscheid tussen de keuzeopleidingsonderdelen met betrekking tot internationale business informatics en 'gewone' business informatics voor de commissie niet helder. Ook de student moet precies weten wat te verwachten bij zijn/haar afstudeeroptie. De commissie wil de opleiding dan ook aanbevelen om een duidelijke keuze hieromtrent te maken naar volgend academiejaar toe.

Ondanks het feit dat het programma van de derde trajectschijf nog niet in voege is, en er bij de commissie nog wat onduidelijkheden zijn met betrekking tot bovenvermelde afstudeeropties en leerlijnen, stelde de commissie met tevredenheid vast dat het programma van de opleiding een zeer duidelijke professionele gerichtheid vertoont. De commissie stelt dat de kracht van deze opleiding erin ligt dat zij zich volledig naar het werkveld heeft gericht. De opleiding heeft immers de lacunes die, vanuit het standpunt van het werkveld, in het vorige programma aanwezig waren opgevangen door de curriculumwijziging. Bovendien vindt de commissie het een meerwaarde dat de opleiding de studenten uit het derde jaar, die nu nog het oude programma volgen, heeft bijgetuned. Dit gebeurde voornamelijk in het kader van het Final Project dat deze studenten in dit academiejaar uitvoeren. Hierdoor kunnen ook deze studenten al proeven van de omslag van de opleiding naar een meer business informatics gerichte opleiding.

De commissie merkt op dat de opleiding haar visie doortrekt in de opleidingsonderdelen van het programma en waardeert dit. De commissie meent dat er in de opleiding voldoende opleidingsonderdelen aanwezig zijn waarbij de integratie van beleidsaspecten en technische aspecten gerealiseerd wordt. Zo waardeerde de commissie de integratie in het programma door bijvoorbeeld het gebruik van een handboek in verband met Wiskunde voor IT'ers. De beschikbare leermaterialen die de commissie heeft ingekeken lijken up-to-date. Toch raadt de commissie aan om dit kritisch te herbekijken gegeven de beperkte levenscyclus van leermaterialen in de IT-sector. De docenten haalden in hun gesprek met de commissie voorbeelden aan waarbij zij de combinatie van beleids- en technische aspecten realiseren in de opleidingsonderdelen die zij doceren. Verder wordt er ook voor gezorgd dat lessen van de éne docent voortbouwen op lessen van een andere docent, of vanuit een andere invalshoek worden gegeven. Ook dit kan op de goedkeuring van de commissie rekenen. Wel benadrukt de commissie dat de integratie tussen business en IT nog meer geïntegreerd dient te worden in andere vakgebieden, zelfs de technische. Dit kan bijvoorbeeld door technische opdrachten aan een business case te koppelen.

De docenten zorgen mee voor de integratie van en de link met het bedrijfsleven. Het docentencorps werd recentelijk uitgebreid met docenten met werkveldervaring of personen die er nog steeds deeltijds actief zijn. Hierdoor kunnen zij de professionele gerichtheid van het programma

mee bewaken. Dit is volgens de studenten erg merkbaar, aangezien de docenten volgens hen relevante lesinhouden aanbieden. Volgens de commissie biedt dit ook garanties dat actuele ontwikkelingen uit het werkveld opgevolgd worden, en hiaten snel en gemakkelijk opgespoord kunnen worden. De studenten waren ook te spreken over de tiental seminars die in het derde jaar aangeboden worden, waarbij mensen uit het werkveld (ervaren sprekers, maar soms ook alumni van de opleiding) komen spreken over zaken die gaande zijn in het bedrijfsleven. Hierdoor is er volgens de studenten zeker genoeg inbreng uit het bedrijfsleven in de lessen die zij volgen.

Een grote professionele gerichtheid en de link met de bedrijfswereld, wordt daarnaast voornamelijk gerealiseerd in het Final Project in de derde trajectschijf. Als aanloop naar de uitwerking van het Final Project, is het projectwerk doorheen de hele opleiding van belang. Volgens de studenten doen zij elk semester aan projectwerk, waarbij ze alle aspecten van analyse tot testing behandelen. Ook leren zij daarbij omgaan met klanten, en is teamwerk daarbij een onderdeel. Communicatieve vaardigheden worden getest bij de presentatie van de projecten. De studenten waren enthousiast over de vakoverschrijdende gerichtheid van de projecten. In het Final Project, dat bestaat uit 1) een markonderzoek en onderzoek naar salesprocessen en supportprocessen, gecombineerd met 2) een stageperiode van 14 weken in een IT-gerelateerde omgeving en 3) een presentatie van het geheel (voorstelling van de stage met een demo van de ontwikkelde applicatie), worden alle eindcompetenties getoetst. De studenten gaven aan dat het niet mogelijk is dat niet alle competenties aan bod komen. In dat geval wordt de stage/het project niet aanvaard. Om bepaalde competenties te vervullen die niet tijdens de stage zelf kunnen uitgevoerd worden, moeten studenten wel andere opdrachten uitvoeren zoals bijvoorbeeld spreken met een salespersoon, verkoopproces bespreken, enz. Daarvoor moet de student bijvoorbeeld een interview afnemen en daarvan een verslag maken.

De commissie is van mening dat de stages van 14 weken (4 dagen per week) een meerwaarde zijn. De stages zijn, in vergelijking met wat de vorige visitatiecommissie heeft opgemerkt, krachtiger geworden en worden beter begeleid. Bovendien zijn de doelstellingen waaraan de student moet voldoen, zeker gekend door de stagebedrijven, zo vernam de commissie tijdens haar gesprek met de vertegenwoordigers van het werkveld. De onderwerpen van het Final Project worden aangekeurd door de bedrijven zelf. Als een student interesse in een bepaald onderwerp zou vertonen, kan er in samenspraak met de docent ook op zoek worden gegaan naar een bedrijf dat zich specialiseert in dat onderwerp.

De begeleiding tijdens de stages verloopt volgens de commissie degelijk. De opleiding verzorgt in de tweede trajectschijf al een presentatie van de stagebedrijven voor de studenten, waarbij het volledige concept van het Final Project wordt uitgelegd. Er zijn ook momenten voorzien waarbij de studenten mogelijkheden krijgen om bij stagementoren al mogelijke vragen aan te kaarten. De stagebegeleiders van de opleiding, gaan voor de start van de stage langs bij het stagebedrijf. De mentoren weten duidelijk welke eindcompetenties er van de studenten worden verwacht; inclusief de generieke competenties (soft skills). De studenten konden bevestigen dat zij tijdens de 14-weken durende stage, een twee- tot drietal keer stagebezoek krijgen van de stagebegeleiders van de hogeschool. Daarnaast is de mentor op het stagebedrijf uiteraard verantwoordelijk voor de begeleiding ter plekke zelf. De mentoren en vertegenwoordigers van het werkveld met wie de commissie sprak, en die al een aantal jaren stagebegeleiding uitvoerden, waarden het concept van het Final Project ten zeerste. Zij appreciëren de betrokkenheid die gecreëerd wordt doordat zij feedback kunnen geven, de soft skills die worden ingeoeft door de studenten, en het werken met doelstellingen die afgedekt moeten worden en dus ook duidelijke evaluatiecriteria die door iedereen gekend zijn.

De commissie vernam positieve geluiden over de stage en het Final Project, en is zelf, zoals eerder vermeld, van mening dat het een krachtige stage is geworden. Wel stelt de commissie dat de opleiding de stages blijvend moet opvolgen, aangezien het toekennen van 30 studiepunten aan een dergelijk project vrij veel is. De opleiding moet eveneens de stageplaatsen kunnen blijven verzekeren in het geval de studentenaantallen binnen de opleiding zouden toenemen. Ook kan er blijvende aandacht gaan naar het vinden van de meest geschikte stages die een weerspiegeling zijn van de opleiding die studenten gehad hebben, zeker wanneer ook het nieuwe programma in de derde trajectschijf volledig zal zijn uitgerold. Ten slotte vernam de commissie dat onderzoeksvaardigheden van de studenten aangewakkerd worden in het Final Project. Toch meent zij dat de opleiding nog meer aandacht mag schenken aan wetenschappelijk onderzoek (bijvoorbeeld door docenten uitgevoerd) waarin studenten kunnen participeren.

Wat internationalisering betreft, zet de opleiding in op internationalisation@home en de mogelijkheid tot internationale mobiliteit. Bij internationalisation@home, komen de studenten vooral tijdens de lessen en in de opleidingsonderdelen in contact met buitenlandse methodologieën, standaarden en teksten (handboeken). Ook zijn er verschillende opleidingsonderdelen die in het Engels worden gedoceerd en worden grote internationale bedrijven betrokken bij de internationaliseringsactiviteiten. Enkele studenten die met de commissie spraken, gaven aan betrokken te zijn geweest in korte internationale Intensive Programmes, bijvoorbeeld het programma Bridging The Gap dat momenteel loopt, en dat zich tot doel stelt de communicatiekloof te dichten tussen business en IT.

Internationale studentenmobiliteit uit zich vooral in uitwisselingen in het kader van Erasmus, bijvoorbeeld in het laatste semester van de tweede trajectschijf. Het Final Project zal ook in het buitenland kunnen worden uitgevoerd bij de afstudeeroptie International Business Informatics. Daarbij worden enkel Engels en Frans als taal geaccepteerd, om de beoordeling consistent te houden.

Ook voorziet de opleiding in docentenmobiliteit, zowel inkomend als uitgaand. De commissie steunt de opleiding in haar plan om zowel de studenten- als de docentenmobiliteit nog verder te ontwikkelen en te versterken. De opleiding gaf aan eerst te willen investeren in de uitbouw van haar programma, om dan verder in te zetten op internationalisering.

Ten slotte wil de commissie nog aangeven dat zij de professionele gerichtheid van de opleiding en haar programma sterk vindt. Zij heeft overwogen om de score 'goed' toe te kennen aan facet 2.2, maar heeft dit niet gedaan aangezien het hernieuwde curriculum van de derde trajectschijf op het moment van de visitatie nog niet in voege was.

Aanbevelingen ter verbetering:

- Herdenk het formuleren en uitwerken van de leerlijnen.
- Blijf nadenken over de meerwaarde van de afstudeeropties, en maak een duidelijke keuze hieromtrent. Valideer de afstudeeroptie vanuit de mate waarin er een wezenlijk verschillend programma wordt aangeboden.
- Schenk in de opleiding meer aandacht aan wetenschappelijk onderzoek waaraan studenten zouden kunnen participeren.

Facet 2.3 Samenhang van het programma

Beoordelingscriterium:

Studenten volgen een inhoudelijk samenhangend opleidingsprogramma.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende (2009)**

Facet 2.4 Studieomvang

Beoordelingscriterium:

De opleiding voldoet aan de formele eisen met betrekking tot de studieomvang, bachelor: tenminste 180 studiepunten

Oordeel van de visitatiecommissie: **OK (2009)**

Facet 2.5 Studielast

Beoordelingscriteria:

- De werkelijke studietijd wordt getoetst en sluit aan bij de normen vastgesteld krachtens decreet.
- Het programma is studeerbaar doordat factoren, die betrekking hebben op dat programma en die de studievoortgang belemmeren zoveel mogelijk worden weggenomen.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende (2009)**

Facet 2.6 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

Beoordelingscriteria:

- Het didactisch concept is in lijn met de doelstellingen.
- De werkvormen sluiten aan bij het didactisch concept.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende (2009)**

Facet 2.7 Beoordeling en toetsing

Beoordelingscriterium:

Door de beoordelingen, toetsingen en examens wordt adequaat en voor studenten inzichtelijk getoetst of de studenten de leerdoelen van (onderdelen van) het programma hebben gerealiseerd.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie stelde tijdens haar bezoek vast dat er binnen de opleiding Toegepaste Informatica een toetsbeleid is uitgewerkt. De commissie is tevreden dat de vertaalslag van het toetsbeleid naar de toetsing van de verschillende opleidingsonderdelen, wel degelijk is gebeurd en dat de docenten van de opleiding allen in deze richting zijn meegegaan. Wel adviseert de commissie de opleiding om nog verder te investeren in professionalisering van de lesgevers rond toetsing. De commissie vond het niveau van de examens die zij heeft ingekeken over het algemeen in orde, maar wel vaak te technisch en soms te veel op memoriseren gericht. De competentiegerichtheid van het programma stelt echter eisen aan een aangepaste toetsing die verder gaat dan toetsing van kennis en geïsoleerde vaardigheden. In het opstellen van examenvragen rond technische vakken, dient de technische kennis dan ook meer in een business perspectief geplaatst te worden. De opleiding is zich wel bewust van deze uitdaging om het toetsbeleid goed te implementeren.

De opleiding stelt – in samenwerking met de centrale directie onderwijs en onderzoek van de hogeschool – een toetsbeleid voorop waarbij validiteit, betrouwbaarheid, transparantie, normering en haalbaarheid kernbegrippen zijn.

Volgens de opleiding is aantonen dat het toetsprogramma valide is, niet eenvoudig, en gebruikt daarom constructvaliditeit door middel van de eerder vermelde competentiematrix. De eindcompetenties en de leerdoelen van de opleiding, worden gekoppeld aan werk- en toetsvormen. De commissie apprecieert ook hierin de opdeling van de verschillende leerdoelen in beheersingsniveaus volgens de taxonomie van Bloom. Over de drie trajectschijven heen is het immers de bedoeling om de eindcompetenties in één of meerdere opleidingsonderdelen te toetsen, en dit telkens op een hoger beheersingsniveau. Dit doet de opleiding door de complexiteit van de toetsen te doen toenemen en meer zelfstandigheid van de student te vragen. Ook de voorspelbaarheid van de situatie waarin de student wordt getoetst neemt af. De leerdoelen worden getoetst met een adequate toets, zodat de toetsvorm aansluit bij het vooropgestelde niveau van het leerdoel.

De commissie stelde een voldoende grote variatie aan toetsvormen vast. De opleiding gebruikt met name zes toetsvormen: kennistoets, vaardigheidstoets, casustoets, portfolio, assessmenttoets en de afstudeeropdracht. Dit laatste kan alvast garanderen dat de toetsing ook past bij de competentie-oriëntatie. De toetsing bij de afstudeeropdracht gebeurt bij het Final Project waarbij gebruik wordt gemaakt van een mix van de hierboven vermelde toetsvormen. De commissie stelde vast dat de vooropgestelde toetsvormen ook effectief worden uitgevoerd.

Om de validiteit te bewaken van de toetsing, probeert de opleiding de vragen en opdrachten zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de praktijk. Casussen en opdrachten worden dan ook zoveel mogelijk opgesteld in samenspraak met het werkveld. De vertegenwoordigers van het werkveld gaven aan dat de opleiding dit nog verder kan uitwerken; de commissie sluit zich daarbij aan.

De betrouwbaarheid van het toetsprogramma voorziet erin dat de eindcompetenties tijdens de drie trajectschijven in één of meerdere opleidingsonderdelen worden getoetst. In het Final Project worden alle eindcompetenties opnieuw geïntegreerd en op hun eindniveau getoetst. Verschillende toetsmomenten en verschillende lectoren (soms co-assessment) zijn hierbij van toepassing, wat de betrouwbaarheid volgens de opleiding vergroot. De opleiding heeft er ook voor gezorgd dat er voor de toetsen en examens antwoordsleutels en criteriumlijsten voorhanden zijn. De commissie kon deze inkijken en waardeert de inspanningen die de opleiding hiervoor geleverd heeft.

Sinds het academiejaar 2012-2013 wordt de betrouwbaarheid van de toetsen gecontroleerd door een 'toetstester' van de hogeschool. Een dergelijke toetstester meet na de examens door middel

van itemstatistieken, bijvoorbeeld de interne consistentie van de verschillende items in een toets. De resultaten van de toetstester worden door het opleidingshoofd met de betrokken lector overlegd en indien nodig worden de volgende examens aangepast. De commissie beveelt de opleiding aan te overwegen om op basis van de toetstester het eigen toetsbeleid kritisch te bekijken. Dit heeft meteen een potentieel voor directe docentenprofessionalisering.

Verder vindt de commissie het gegeven van de peer review een pluspunt. Hierbij worden een aantal schriftelijke examens kritisch geëvalueerd door een andere lector aan de hand van een antwoordsleutel. De commissie onderschrijft het plan van de opleiding om dit verder uit te werken en een dergelijke peer review uit te voeren voor alle schriftelijke examens tegen het academiejaar 2014-2015.

De transparantie in het toetsbeleid wordt gegarandeerd door de combinatie van summatieve en formatieve toetsing. Ook de commissie meent dat er is geïnvesteerd in een onderbouwde balans tussen de eindtoetsing en continue toetsing, en dit niet enkel in de projecten, maar ook in de opleidingsonderdelen. Verder vindt de commissie de communicatie omtrent de toetsing in het algemeen en de toetsvormen per opleidingsonderdeel helder. In het onderwijs- en examenreglement van de hogeschool, alsook in de studiefiches en studiewijzers van de opleidingsonderdelen, staat alle nodige informatie. De studenten gaven aan dat zij de examens transparant vinden. Naast de studiefiches krijgen zij voorbeeldexamens, of halen docenten voorbeelden van examenvragen aan tijdens de lessen. Ze kennen ook de ombudspersoon van de opleiding. Bovendien vindt de commissie het positief dat de studenten op regelmatige basis feedback ontvangen. Zo kunnen studenten zich tussentijds verbeteren in functie van hun eindtoetsen of het indienen van een project. Verder schaaft de commissie zich achter het initiatief van enkele verplichte sessies over “leren leren” en examen- en studiemethodieken, die de studenten in het opleidingsonderdeel Communicatietechnieken aangereikt krijgen.

Wat normering betreft, zorgt de volgtijdelijkheid ervoor dat studenten voldoende voorkennis hebben om met een bepaald onderdeel te starten. Studenten weten bij elke vraag op een examen voor hoeveel punten deze meetelt. De opleiding streeft naar een mix van vragen met verschillende moeilijkheidsgraden.

De haalbaarheid van de toetsing, tenslotte, wordt geëvalueerd in de bevestigingen per opleidingsonderdeel en de focusgesprekken (zie *facet 5.1*).

De commissie wil hierbij nog aanvullen dat zij de beoordelingsmatrix van het Final Project als duidelijk en sterk beoordeelt. Het is een meerwaarde voor alle partijen dat de stagementor en de eindwerkbegeleiders van de opleiding de studenten in onderling overleg en samenspraak beoordelen. Eerst wordt de nadruk gelegd op het beoordelen van competenties, waarna dit in een cijfer wordt omgezet. Ook de soft skills worden mee beoordeeld aan de hand van zes criteria. Een taallector beoordeelt het schriftelijke taalgebruik van de student in de analyse, en het mondelinge taalgebruik bij de eindpresentatie.

In voorgaande paragrafen werd door de commissie positief gereageerd op de aanzetten en de reeds geïmplementeerde aspecten van het toetsbeleid. De commissie moedigt de opleiding aan dit verder te zetten, en zeker door te trekken bij de uitwerking van het nieuwe curriculum voor het derde jaar waar de competentie-oriëntatie zeer nadrukkelijk naar voren moet komen. Vooral de uitwerking van meer praktijkgerichte toetsing in plaats van de technische en kennisgerichte toetsing is volgens de commissie een prioriteit. Daarom geeft de commissie een voldoende als oordeel voor dit facet. Potentieel is hier de basis gelegd voor een gedegen toetsbeleid.

Aanbevelingen ter verbetering:

- Investeer in de professionalisering van de docenten rond toetsing.
- Overweeg om de werking met toetstester kritisch te bekijken.
- Werk nog sterker samen met het werkveld om casusvragen en opdrachten op te stellen. Zorg ervoor dat de examenvragen niet te technisch zijn opgesteld, maar eerder vanuit de competentiegerichte oriëntatie.
- Toets meer praktijkgericht.

Facet 2.8 Masterproef

Dit facet is niet van toepassing voor een professioneel gerichte bacheloropleiding.

Facet 2.9 Toelatingsvoorwaarden

Beoordelingscriteria:

Het programma sluit qua vorm en inhoud aan bij de kwalificaties van de instromende studenten bachelor:

- diploma secundair onderwijs, diploma van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan, diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie of een diploma of getuigschrift dat bij of krachtens een wet, decreet, Europese richtlijn of een andere internationale overeenkomst als gelijkwaardig wordt erkend;
- door het instellingsbestuur bepaalde voorwaarden voor personen die niet aan bovengenoemde voorwaarden voldoen.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende (2009)**

Oordeel over onderwerp 2, programma: **voldoende**

Op basis van de oordelen over:

facet 2.1	relatie tussen doelstellingen en inhoud van het programma	voldoende (2009)
facet 2.2	eisen professionele gerichtheid van het programma	voldoende
facet 2.3	samenhang van het programma	voldoende (2009)
facet 2.4	studieomvang	oké
facet 2.5	studielast	voldoende (2009)
facet 2.6	afstemming tussen vormgeving en inhoud	voldoende (2009)
facet 2.7	beoordeling en toetsing	voldoende
facet 2.8	masterproef	niet van toepassing
facet 2.9	toelatingsvoorwaarden	voldoende (2009)

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp **voldoende** generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

ONDERWERP 3 INZET VAN HET PERSONEEL

Facet 3.1 Kwaliteit van het personeel

Beoordelingscriterium:

Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende (2009)**

Facet 3.2 Eisen professionele gerichtheid

Beoordelingscriteria:

- het onderwijs wordt voor een belangrijk deel verzorgd door personeel dat een verbinding legt tussen de opleiding en de beroeps- of kunstpraktijk.
- bij de daartoe in aanmerking komende opleidingen dient daarenboven voldoende personeel te beschikken over kennis en inzicht in de desbetreffende beroeps- of kunstpraktijk.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende (2009)**

Facet 3.3 Kwantiteit personeel

Beoordelingscriterium:

Er wordt voldoende personeel ingezet om de opleiding met de gewenste kwaliteit te verzorgen.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende (2009)**

Oordeel over onderwerp 3, inzet van het personeel: **voldoende (2009)**

Op basis van de oordelen over:

facet 3.1	kwaliteit personeel	voldoende (2009)
facet 3.2	eisen professionele gerichtheid	voldoende (2009)
facet 3.3	kwantiteit personeel	voldoende (2009)

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp **voldoende** generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

ONDERWERP 4 VOORZIENINGEN

Facet 4.1 Materiële voorzieningen

Beoordelingscriterium:

De huisvesting en materiële voorzieningen zijn toereikend om het programma te realiseren.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende (2009)**

Facet 4.2 Studiebegeleiding

Beoordelingscriteria:

- De studiebegeleiding en informatievoorziening aan studenten zijn adequaat met het oog op de studievoortgang.
- De studiebegeleiding en informatievoorziening aan studenten sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende (2009)**

Oordeel over onderwerp 4, voorzieningen: **voldoende (2009)**

Op basis van de oordelen over:

facet 4.1 materiële voorzieningen voldoende (2009)

facet 4.2 studiebegeleiding voldoende (2009)

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp **voldoende** generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

ONDERWERP 5 INTERNE KWALITEITSZORG

Facet 5.1 Evaluatie resultaten

Beoordelingscriterium:

De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie vernam tijdens het visitatiebezoek dat het kwaliteitszorgsysteem van de nieuwe fusiehogeschool zich nog volop aan het ontwikkelen is. De hogeschool heeft zeven strategische doelen geformuleerd, met als bedoeling de aansluiting van al haar opleidingen bij deze doelstellingen te realiseren. Het is binnen de AP Hogeschool de bedoeling dat alle opleidingen een beleidsplan zullen schrijven, te beginnen met een omgevingsanalyse om na te gaan hoe een opleiding zich in een internationale beleidsomgeving verhoudt. Voor de hogeschool zijn een aantal criteria opgelegd, maar opleidingen kunnen binnen deze criteria wel een focus leggen. Het KZ-beleid van de hogeschool zal gemeten worden door allerlei instrumenten (vragenlijsten, nieuwe managementinformatiesystemen, enz.)

De opleiding Toegepaste Informatica heeft echter al processen opgestart (waaronder de curriculumherziening en de benchmarking). Volgens de opleiding is alles wat voordien al werkte, nu in een bredere structuur vervat door de komst van het nieuwe departement in de fusie. Kwaliteitszorg is nu een agendapunt op elk niveau van de hogeschool, en dit zowel top-down als bottom-up. De aansluiting van de opleiding Toegepaste informatica binnen het huidige departement, vinden de betrokkenen zinvoller. Binnen de nieuwe structuur wordt er nu gewerkt aan het formaliseren van kwaliteitssystemen die er voordien al waren. De commissie merkte inderdaad een vrij pragmatische aanpak op van het kwaliteitssysteem binnen de opleiding. Zij wil de opleiding dan ook aanraden om verder te streven naar formalisatie van het hele systeem wanneer de hogeschool en de organisatie ervan op orde is. Ook wil zij de opleiding aanmoedigen om haar strategische doelstellingen snel om te zetten naar operationele doelstellingen.

De commissie nam wel een duidelijke betrokkenheid waar van verschillende actoren bij de kwaliteitscyclus. Er wordt binnen de opleiding heel wat gemeten. Hiervoor zijn volgens de commissie de nodige instrumenten voorhanden, al blijven de streefdoelen nog wat impliciet. Zij beveelt de opleiding dan ook aan om te streven naar benchmarking of targets, zodat de opleiding de resultaten van de metingen kan afzetten ten opzichte van haar ambitieniveau.

Bij de metingen worden studenten, alumni, personeel en werkveld op verschillende manieren en op verschillende momenten betrokken.

De studenten die met de commissie spraken, gaven aan kwantitatief bevraagd te worden door middel van opleidingsonderdeelevaluaties na de examens van de betrokken opleidingsonderdelen. Voor de studenten die in een bepaald academiejaar afstuderen, wordt op het einde van het tweede semester een programma-evaluatie georganiseerd. De formulieren worden verwerkt via het elektronische systeem Evasys. De opleidingsonderdeelevaluaties peilen naar verschillende aspecten, waaronder de inhoud van de opleidingsonderdelen, de inbreng van de docenten, de kwaliteit van het lesmateriaal, de studielast, en de toetsing van het opleidingsonderdeel. Bij de programma-evaluatie, wordt het hele programma, de toetsing, de stages, het Final Project, de

voorzieningen, de begeleiding en de betrokkenheid van de studenten in rekening gebracht. Kritische kanttekening van de commissie is echter wel dat er relatief weinig respons was op deze evaluaties, waardoor niet altijd representatief. De bevragingen werden opnieuw schriftelijk en klassikaal ingevuld om de responsgraad te verhogen, wat volgens de opleiding is gelukt.

De commissie merkte ook tot haar tevredenheid op dat de opleiding geïnvesteerd heeft in een kwalitatieve bevraging van de studenten door semestriële focusgesprekken te organiseren over onder andere de inhoud van het programma, de organisatie van het onderwijs, de docenten, de planning, de toetsing, de studiebelasting en de tevredenheid over het programma. Verder vindt de commissie het een meerwaarde dat de studenten gevraagd worden om na de stage een beoordeling te geven over de stageplaatsen. Naast criteria voor stageplaatsen die de opleiding bepaald heeft, helpt dit de opleiding om de kwaliteit van de stageplaatsen te bewaken.

De studenten waren overigens ook tevreden over de inspraakmogelijkheden bij de opleiding en de hogeschool via studentenvertegenwoordiging. De studenten voelen zich gehoord, en kunnen snel zaken aankaarten. Ze gaven aan dat de communicatie met en tussen de verschillende lagen (opleidingshoofd, departementshoofd, ...) vlot en gemakkelijk verloopt.

De afgestudeerden van de opleiding, krijgen jaarlijks de vraag naar een update van hun persoonlijke gegevens en geven informatie door over hun verder gevolgde opleidingen of hun werkgever. Hierdoor kan de opleiding een databank uitbouwen om de alumni van bijvoorbeeld vacatures en bijscholingen op de hoogte te houden. Daarnaast wordt een beperkte groep alumni uitgenodigd voor de werkveldcommissie (zie onder). Alumni die twee, vijf en tien jaar zijn afgestudeerd, vullen een vragenlijst in. Daarin wordt gepeild naar hun beeld van de opleiding, de voorbereiding op het werkveld, de alumniwerking, ... Verder wordt er onder de pas afgestudeerden een competentie-meting uitgevoerd. Volgens de commissie zullen de resultaten van deze laatste meting duidelijker worden eens het volledige vernieuwde programma in de opleiding ingericht wordt.

Docenten worden niet systematisch bevraagd vanuit de hogeschool, maar hebben wel andere mogelijkheden om zaken aan te kaarten of betrokken te worden bij het kwaliteitszorgsysteem. Zo is er de departementale raad en de departementale staf, alsook de opleidingsraad en -staf. Verder worden er tweemaal per jaar functioneringsgesprekken gehouden met de docenten, gevolgd door een evaluatiegesprek. De commissie vernam dat door de curriculumwijzigingen en enkele wijzigingen in het personeelsbestand van de opleiding, de cyclus van functionerings- en evaluatiegesprekken nog niet helemaal op punt staat. Dit vraagt de commissie op korte termijn te remediëren.

Het werkveld, tenslotte, wordt betrokken in de werkveldcommissie, waarbij het plan van de opleiding is om deze tweemaal per jaar samen te brengen. Hierbij zal advies worden gevraagd over thema's zoals de evaluatie van het nieuwe curriculum. Zoals al eerder aangegeven, keek de commissie verslagen van de in de Artesis Hogeschool werkzame resonantieraad in. Het viel haar daarbij op dat de samenstelling van de resonantieraad heel wisselend was. Ook de frequentie van deze raad kon opgetrokken worden. De commissie moedigt de opleiding aan om de samenstelling en de frequentie van de nieuwe werkveldcommissie te bewaken, met name te investeren in het aantrekken van captains of industry en C-level profielen van gerenommeerde bedrijven. Het werkveld wordt daarnaast ook eerder informeel gehoord door de bezoeken van de stagebegeleiders van de opleiding aan de stagebedrijven, en een bevraging van stagementoren na de afsluitende juryverdediging van het final project. Deze laatste bevraging is volgens de opleiding in het jaar 2012-2013 geformaliseerd.

De resultaten van bovenstaande bevestigingen en metingen, vormen de basis voor een sterkte-zwakte-analyse die om de twee jaar wordt uitgevoerd tijdens een zelfevaluatie. Ook de aanbevelingen van de visitatiecommissie, de evaluatie van de toetsing, de benchmarking met vergelijkbare opleidingen en de rapporten van vakorganisaties, worden daarbij meegenomen, wat de commissie kan waarderen.

Aangezien de commissie vaststelde dat het kwaliteitssysteem nog niet volledig is geïmplementeerd in de opleiding, heeft de commissie dit facet als voldoende beoordeeld. De commissie motiveert de opleiding om de ingeslagen weg verder te zetten en het volledige kwaliteitszorgproces te beschrijven en te implementeren. De commissie heeft er vertrouwen in dat dit succesvol kan gebeuren.

Aanbevelingen ter verbetering:

- Streef naar de formalisatie van het kwaliteitszorgsysteem van de opleiding binnen de nieuwe structuur van het departement en de hogeschool.
- Blijf streven naar expliciete targets of benchmarking om de resultaten van de metingen af te kunnen zetten ten opzichte van de ambities van de opleiding.
- Stel de cyclus van functionerings- en evaluatiegesprekken op punt.
- Bewaak de samenstelling en de frequentie van de werkveldcommissie, bijvoorbeeld door te investeren in het aantrekken van captains of industry en C-level profielen van gerenommeerde bedrijven en deze op regelmatige basis te laten overleggen.

Facet 5.2 Maatregelen tot verbetering

Beoordelingscriterium:

De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan de realisatie van de streefdoelen.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie kon een lijst van voorbeelden inkijken waaruit voor haar duidelijk werd dat de kwaliteitszorgcyclus van de opleiding wel degelijk werkt. Vooral het herstelplan dat werd uitgewerkt na het negatieve accreditatiebesluit van november 2011 en de aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie, hebben gezorgd voor de grootste veranderingen bij de opleiding. Het volledig vernieuwde competentiekader en de grote curriculumwijzigingen van de laatste jaren, zijn daar voorbeelden van. Ook het nieuwe stageconcept, het taalbeleid, het toetsbeleid, en het opstellen van een actieplan internationalisering kunnen hierbij worden genoemd.

De commissie zag ook dat de in facet 5.1 vermelde bevestigingen en metingen aan de basis liggen van verbetermaatregelen die de opleiding uitwerkt en plant. Dit hele proces gebeurt volgens de commissie nog te ad hoc. De commissie raadt de opleiding aan om dit proces te formaliseren en goed te beschrijven. Zo gaat de opleiding aan de slag met de opleidingsonderdelen die de studenten als onvoldoende scores. Na verdere analyse en bespreking in de opleiding kunnen er dan zo, mede op basis van deze resultaten, aanpassingen gebeuren aan de opleidingsonderdelen, zoals het gebruik van een nieuw handboek of het invoeren van een andere lesmethode. Ook de studielast van bepaalde opleidingsonderdelen wordt nagekeken en aangepast indien nodig. Door

de verhuizing naar campus Meistraat die zich in het academiejaar 2013-2014 volledig zal voltrekken, wordt een antwoord geboden op opmerkingen in verband met infrastructurele problemen. De studenten konden bevestigen dat er snel antwoord komt op opmerkingen die zij meegeven via de focusgesprekken. Zo wordt er bijvoorbeeld meer aandacht besteed aan de planning van theorie- en praktijklessen. De commissie was overigens tevreden over de methodiek van de snelle beslissingscyclus die gepaard gaat met de focusgesprekken. De feedback uit de focusgesprekken komt immers snel naar de opleidingsstaf. Wijzigingen worden daarna ook teruggekoppeld naar de studenten via Blackboard of mededelingen tijdens de lessen.

Ook het werkveld kijkt met tevredenheid terug op haar betrokkenheid bij de opleiding. Vooral het initiatief van de werkveldcommissie en de feedback die zij daarin kan geven, vinden zij uitermate positief. Het werkveld wordt ook betrokken bij informatiesessies rond het Final Project, de seminars en de extra gastsprekers die de opleiding heeft aangesteld.

Ook de zelfevaluatie van de opleiding ligt aan de basis van het uitwerken van een actieplan met verbetertrajecten voor korte en lange termijn. De verbeteringsacties die de opleiding daarin vermeldt, hebben betrekking op het verbeteren van de opleidingsonderdelen, professionalisering van het team, internationalisering, contacten met de bedrijfswereld en de alumni, en de verbetering van materiële voorzieningen.

De commissie kijkt uit naar de verdere uitwerking van de PDCA-cirkel, die momenteel nog niet helemaal doorlopen is, aangezien het vernieuwde curriculum ook nog niet volledig is doorgevoerd. De commissie stelt dat de opleiding alert moet blijven voor de inhoud en opvolging van de derde trajectschijf die volgend jaar zal uitrollen. De reeds genomen maatregelen moeten zeker en vast geconsolideerd worden. De invoering en verandering van de opleiding gebeurde op basis van een project. Bij de commissie heerst een bezorgdheid dat na de visitatie de focus zou kunnen wegvallen van dit project. De commissie raadt de Stuurgroep die verantwoordelijk is voor de veranderingen in de opleiding dan ook aan om dit project blijvend op te volgen tot het nieuwe programma volledig is geïmplementeerd, en ook continue nazorg te blijven garanderen.

Aanbevelingen ter verbetering:

- Consolideer de reeds genomen verbetermaatregelen.
- Blijf het uitrollen van het programma van de derde trajectschijf opvolgen en verlies daarna de focus niet. Blijf de nazorg garanderen.
- Blijf streven naar een meer formele en gestructureerde aanpak bij het uitwerken en opvolgen van de verbetermaatregelen.

Facet 5.3 Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

Beoordelingscriterium:

Bij de interne kwaliteitszorg zijn medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende (2009)**

Oordeel over onderwerp 5, interne kwaliteitszorg: **voldoende**

Op basis van de oordelen over:

facet 5.1	evaluatie resultaten	voldoende
facet 5.2	maatregelen tot verbetering	voldoende
facet 5.3	betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld	voldoende (2009)

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp **voldoende** generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

ONDERWERP 6 RESULTATEN

Facet 6.1 Gerealiseerd niveau

Beoordelingscriterium:

De gerealiseerde eindkwalificaties zijn in overeenstemming met de nagestreefde competenties qua niveau, oriëntatie en domeinspecifieke eisen.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende**

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Eerst en vooral wil de commissie aangeven dat zij het beoordelen van dit facet een moeilijke opdracht vond, en dit vooral omdat de derde trajectschijf op het moment van de visitatie nog niet in voege was. Zij heeft het programma van de derde trajectschijf enkel op papier kunnen beoordelen. Hierdoor heeft de commissie nog geen zicht gekregen op het gerealiseerd niveau van het volledige programma. Wel kan de commissie al stellen dat zij het programma van de eerste twee trajectschijven in orde vindt. Ook het feit dat de derdejaarsstudenten toch al enigszins bijgestuurd worden in het vernieuwde programma en met de nieuwe competenties in bepaalde opleidingsonderdelen en vooral bij het Final Project, is volgens de commissie positief. De commissie heeft met andere woorden vertrouwen in het nieuwe programma. Zij ziet dat in het nieuwe programma het e-CF competentieframework wordt toegepast, en dat de opleiding een hoger niveau ambieert dan voorheen.

De commissie heeft eindwerken ingekeken van voor de curriculumwijziging, en heeft ook al enkele vernieuwde Final Projects kunnen doornemen. Hoewel het programma, zoals vermeld, nog niet in de derde trajectschijf van toepassing is, en de studenten dus nog met een voorkennis van het oude programma hun Final Projects hebben afgewerkt, kon de commissie al een grote verbetering zien in het niveau van deze Final Projects ten opzichte van de vroegere eindwerken. Dit is ook te zien in de scorespreiding van de punten die studenten kregen voor het Final Project; de opleiding is daar volgens de commissie terecht kritischer mee omgegaan dan vroeger het geval was. In het Final Project komen de nieuwe competenties duidelijk naar voor, aangezien studenten zowel door het werkveld, als door de opleiding beoordeeld worden op deze competenties. Ook de vertegenwoordigers van het werkveld die de commissie sprak tijdens het visitatiebezoek, waren tevreden over de nieuwe stage-aanpak en -ervaring. De commissie kan dus stellen dat zij zeker al indicaties ziet dat met de eerste twee jaar van het nieuwe programma de Final Projects en de stage-ervaring verbeterd zijn, en gaat ervan uit dat de Final Projects nog meer kunnen verbeteren en nog krachtiger kunnen worden wanneer ook het de derde trajectschijf in het nieuwe cur-

riculum zal verlopen, en de studenten dus de volledig 'juiste' vooropleiding hebben genoten en de juiste opbouw van de competenties ervaren hebben wanneer zij het Final Project aanvangen.

Volgens de commissie is de aansluiting van de opleiding bij de tewerkstelling in orde. De opleiding beoogt en realiseert dat de studenten nog steeds technisch goed zijn opgeleid, maar dat zij ook beter de behoeften van de gebruikers begrijpen en deze kunnen vertalen in technische specificaties. Het is volgens de opleiding eveneens een mogelijkheid dat haar studenten door het nieuwe programma dat meer dan vroeger focust op het business aspect, het zouden aankunnen om in een latere fase door te groeien naar de functie van een junior (business) analyst. Ook de commissie komt tot de conclusie dat afgestudeerden van het nieuwe programma inderdaad in staat zouden zijn om een dergelijke functie te bekleden. De opleiding moet wel blijvend evalueren of de doelstellingen voor zelfstandigen en business management behaald worden.

De vertegenwoordigers van het werkveld zijn tevreden over het nieuwe programma en de afgestudeerden van de opleiding die al een Final Project in haar vernieuwd concept hebben uitgevoerd. Dit bleek uit de gesprekken die de commissie voerde met een selectie stagementoren en vertegenwoordigers van het werkveld, maar ook uit de bevraging van de stagementoren na afloop van de eerste Final Projects. Het werkveld is ook tevreden over de verschoven focus naar business informatics. De soft skills van de studenten, het kunnen overleggen met klanten en de communicatievaardigheden die de recent afgestudeerden bezitten, waarden zij.

Ook de alumni van de opleiding, stellen dat zij de opleiding met het vernieuwde programma meteen opnieuw zouden aanvatten. Volgens de commissie duidt deze uitspraak op een positieve verandering die de opleiding recent heeft doorgevoerd. Bovendien bleek ook uit een competentiebevraging in juni 2013 van de recent afgestudeerden, dat de competenties die zij belangrijk vinden in het nieuwe programma en die zij nu nodig hebben bij hun tewerkstelling, nauwelijks of niet verworven werden bij het oude programma. De opleiding is hierdoor in haar overtuiging gesterkt dat het nieuwe programma en het nieuwe competentiekader meer afgestemd is op de noden van het werkveld. Ook de commissie deelt deze mening.

Tenslotte vindt de commissie ook de realisaties op het vlak van internationalisering aantoonbaar (zie ook *facet 2.2*). Zo leidt de opleiding studenten op voor een internationaal domein, gebruikt zij internationale handboeken, worden er lessen in het Engels gedoceerd, er zijn aanzetten voor een versterkte studentenmobiliteit, en nemen studenten al deel aan Intensive Programmes. Verder zijn er plannen voor uitbreiding van het aanbod van Erasmus-uitwisseling eens het nieuwe programma volledig geïmplementeerd is, en zijn er plannen voor het organiseren van een internationale week. De commissie wil de opleiding ondersteunen in de op tafel liggende plannen en hoopt op de snelle realisatie ervan.

Aanbevelingen ter verbetering:

- Bewaak de kwaliteit van de Final Projects na de invoering van het nieuwe programma in de derde trajectschijf.
- Ga na de invoering van het nieuwe programma in de derde trajectschijf, snel verder met de plannen om het gerealiseerd niveau wat betreft internationalisering te verhogen.
- Blijf evalueren of de doelstellingen voor zelfstandigen en business management behaald worden.

Facet 6.2 Onderwijsrendement

Beoordelingscriteria:

- Voor het onderwijsrendement zijn streefcijfers geformuleerd in vergelijking met relevante andere opleidingen.
- Het onderwijsrendement voldoet aan deze streefcijfers.

Oordeel van de visitatiecommissie: **voldoende (2009)**

Oordeel over onderwerp 6, resultaten: **voldoende**

Op basis van de oordelen over:

facet 6.1	gerealiseerd niveau	voldoende
facet 6.2	onderwijsrendement	voldoende (2009)

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp **voldoende** generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

GLBAAL OORDEEL

De visitatiecommissie baseerde haar oordeel en motivering op de volgende bronnen:

- het zelfevaluatie rapport van de opleiding en de bijhorende bijlagen, de gevoerde gesprekken met de betrokkenen,
- de documenten ter inzage tijdens het bezoek,
- de opgevraagde documenten,
- de reactie van de opleiding op het opleidingsrapport.

De commissie vond het zelfevaluatie rapport over het algemeen een duidelijk gestructureerd document dat de voorbereiding en het visitatiebezoek zelf vereenvoudigde. De meeste facetten gaven een onderbouwde aanpak weer. Andere facetten werden echter slechts zeer bondig beschreven, wat het moeilijk maakte om zaken goed in te schatten en te beoordelen. Daarvoor waren aanvullende gesprekken met de betrokkenen onmisbaar.

Op basis van de oordelen over:

onderwerp 1	niveau en oriëntatie	voldoende
onderwerp 2	programma	voldoende
onderwerp 3	personeel	voldoende
onderwerp 4	voorzieningen	voldoende
onderwerp 5	interne kwaliteitszorg	voldoende
onderwerp 6	resultaten	voldoende

is de commissie van mening dat er **voldoende** generieke kwaliteitswaarborgen in de opleiding aanwezig zijn.

OVERZICHTSTABEL VAN DE OORDELEN¹

Onderwerp 1 Doelstellingen van de opleiding	voldoende
Facet 1.1 Niveau en oriëntatie	goed
Facet 1.2 Domeinspecifieke eisen	voldoende
Onderwerp 2 Programma	voldoende
Facet 2.1 Relatie doelstelling en inhoud	voldoende (2009)
Facet 2.2 Eisen professionele gerichtheid	voldoende
Facet 2.3 Samenhang	voldoende (2009)
Facet 2.4 Studieomvang	oké
Facet 2.5 Studietijd	voldoende (2009)
Facet 2.6 Afstemming vormgeving en inhoud	voldoende (2009)
Facet 2.7 Beoordeling en toetsing	voldoende
Facet 2.8 Masterproef	niet van toepassing
Facet 2.9 Toelatingsvoorwaarden	voldoende (2009)
Onderwerp 3 Inzet van personeel	voldoende
Facet 3.1 Kwaliteit personeel	voldoende (2009)
Facet 3.2 Eisen professionele gerichtheid	voldoende (2009)
Facet 3.3 Kwantiteit personeel	voldoende (2009)
Onderwerp 4 Voorzieningen	voldoende
Facet 4.1 Materiële voorzieningen	voldoende (2009)
Facet 4.2 Studiebegeleiding	voldoende (2009)
Onderwerp 5 Interne kwaliteitszorg	voldoende
Facet 5.1 Evaluatie resultaten	voldoende
Facet 5.2 Maatregelen tot verbetering	voldoende
Facet 5.3 Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld	voldoende (2009)
Onderwerp 6 Resultaten	voldoende
Facet 6.1 Gerealiseerd niveau	voldoende
Facet 6.2 Onderwijsrendement	voldoende (2009)

De oordelen zijn van toepassing voor:

Artesis Plantijn Hogeschool Toegepaste Informatica

¹ Indien in de tabel één enkel oordeel vermeld staat, dan geldt dit oordeel voor alle afstudeerrichtingen, locaties en varianten die vermeld staan bij de betreffende opleiding. Indien één of meer afstudeerrichtingen/locaties/varianten een verschillende beoordeling hebben gekregen, dan zijn al deze oordelen opgenomen in de tabel.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Curriculum Vitae van de commissieleden

Kris Deroo

Kris Deroo studeerde Handelsingenieur beleidsinformatica aan de Universiteit Antwerpen (1987-1991). Hij werkte achtereenvolgens als Senior Consultant bij Coopers & Lybrand Consultant, was Workflow Product Manager SAP en CEO van EOZEN tot 2010. Nadien werd hij eerst Organisation and Strategy Manager bij CTAC, een IT-bedrijf dat tevens SAP-systemen implementeert, waar hij op dit moment de functie van CEO vervult.

Dirk Leemans

Dirk Leemans heeft een diploma van Licentiaat Informatica van de KU Leuven. Daar behaalde hij ook een Postgraduaatsopleiding Bedrijfskunde. Aan de Vlerick Leuven Gent Management school haalde hij bovendien het diploma van Advanced Management. Hij startte zijn carrière in 1992 als projectleider bij Computer Support NV. In de loop der jaren is hij van projectleider opgeklommen tot divisie directeur, commercieel directeur, algemeen directeur en hoofdaandeelhouder. Na de verkoop van Computer Support in 2009 is hij onafhankelijk management consultant gespecialiseerd in IT processen en business informatics.

Martin Valcke

Prof. Dr. Martin Valcke is doctor in de Pedagogische Wetenschappen. Hij was van 1989 tot 1999 docent/hoofddocent binnen de Open Universiteit Nederland. Sinds 1999 tot heden is hij verbonden als hoogleraar aan de Universiteit Gent binnen de vakgroep Onderwijskunde. Dhr. Valcke bezit bovendien ruime ervaring in visitaties, zowel in Vlaanderen als in Nederland. Hij trad meermaals op als lid van visitatiecommissies, zowel als voorzitter als onderwijsdeskundig lid. Hij was ook betrokken in enkele accreditation committees van de NVAO met betrekking tot enkele HBO-opleidingen en academisch gerichte masteropleidingen.

Jan Verelst

Prof. Dr. Jan Verelst behaalde zijn Licentiaatsdiploma in de Toegepaste Economische Wetenschappen (major Informatiesystemen) aan de Universiteit Antwerpen. Hij haalde er ook een Postgraduate degree in Informatics and Business Mathematics. Nadien behaalde hij een doctoraat in de Toegepaste Economische Wetenschappen. Dr. Verelst is professor in het Departement Beleidsinformatica van de Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen van de Universiteit Antwerpen. Sedert 1999 geeft hij college aan de Antwerp Management School.

Tom Trogh

Tom Trogh is student aan de Hogeschool-Universiteit Brussel, waar hij de momenteel de opleiding Toegepaste Informatica volgt.

BIJLAGE 2

Bezoekschema

Dag 1

08.30	aankomst commissie, inzage van de materialen
09.30 - 10.30	opleidingsverantwoordelijken en kwaliteitszorgverantwoordelijken (opleidingsniveau en centraal niveau)
10.30 - 10.45	intern beraad
10.45 - 11.30	studenten (representatief samengesteld uit de drie opleidingsjaren, max. 10 personen)
11.30 - 11.45	intern overleg
11.45 - 12.45	werkveld en alumni (max. 10 personen)
12.45 - 13.45	lunch voor de commissie
13.45 - 14.30	docenten (inclusief stage- en eindwerkbegeleiders) (max. 10 personen)
14.30 - 14.45	intern overleg
14.45 - 15.00	vrij spreekmoment
15.00 - 15.30	opleidingsverantwoordelijken
15.30 - 17.30	intern beraad en voorbereiding mondelinge rapportering
17.30	mondelinge rapportering